

Nr 391

Av fru **Lindekvist m. fl.**, om lika behandling inom den allmänna försäkringen av alla pensionsberättigade med familjeförsörjningsplikt.

(Lika lydande med motion nr 321 i Första kammaren)

Ännu har inte full effekt uppnåtts av ATP när det gäller den försäkrades egenpension. Änke- och barnpensionerna har däremot från början utgått med sina fulla belopp och motsvarat de förväntningar, som förknippats med den genomgripande reformen.

Det finns emellertid en passus i tillämpningen av ATP, som föga stämmer med dagens situation, när det gäller kvinnornas roll på arbetsmarknaden. Varje försäkrad erhåller egenpension efter de inkomstmässigt sett 15 bästa åren. Vid dödsfall utgår efterlevandepension om den försäkrade genom äktenskap har försörjningsplikt, ävensom barnpension för minderåriga barn. När det gäller efterlevandepensionen utgår denna emellertid endast efter *manlig* försäkrad.

Om det i ATP:s tillämpningar föreskrevs att för försäkrade inom ett visst län utbetalades icke efterlevandepension eller om alla försäkrade inom ett eller två fackförbund utestängdes från denna pensionsform, skulle detta med rätta aldrig accepteras.

Vår äktenskapslagstiftning ställer samma krav på såväl man som hustru när det gäller familjens försörjning. Inom arbetslivet har man under en lång följd av år arbetat för och nu genomfört en likställdhet mellan män och kvinnor. Likalönsprincipen är erkänd, och många traditionella skrankor vid utbildning och yrkesval är nedbrutna. Dagens och ännu mer morgondagens arbetsmarknadssituation förväntar ökade insatser av kvinnorna. Det krävs rikspolitiska och kommunalpolitiska åtgärder för att vår industri skall kunna häva sin brist på arbetskraft. Inom hälso- och sjukvården samt serviceyrkena eftertraktas likaså en ökad arbetsinsats. Hela vår lokaliseringspolitik syftar ju ytterst till att ta vara på, utbilda, omskola och införliva den splittrade arbetskraftsreserven i arbetslivet.

Kvinnorna hörsammar också arbetsmarknadens krav i allt snabbare takt. 1930 redovisas 9 % av de gifta kvinnorna som förvärvsarbetande. 1950 var siffran 10 %, och i dag har vi 26 % av de gifta kvinnorna på arbetsmarknaden. Man beräknar — enligt familjeberedningen — att år 1970 skall 200 000 mödrar med barn under sju år vara förvärvsarbetande.

Att helt bortse från att kvinnornas arbetsinsats är betydelsefull och i många fall helt nödvändig för familjernas försörjning är verklighetsfrämmande. De flesta av våra dagars äktenskap är ekonomiskt baserade på två inkomster, och kvinnliga familjeförsörjare är inga undantagsfall.

Hur många av de förvärvsarbetande kvinnorna som inom ATP förvärvvar pensionspoäng därjämte också fyller kraven som familjeförsörjare finns det inte siffror på, men utan tvivel kan de räknas i hundratusental.

Att helt utesluta efterlevandepensionen efter alla kvinnliga familjeförsörjare inom ett pensionssystem med lika avgifter och samma poängberäkning i övrigt anser vi felaktigt. Inom ATP finnes ej behovsprövning av enskilda fall och således ingen besvärsmätt.

Vi är medvetna om att änklingspensionen finnes medtagen i utredningsdirektiven för pensionsförsäkringsutredningen.

Med hänvisning till här framförda synpunkter hemställs
om förtur för en utredning med syfte att inom ATP tillämpa likvärdiga pensionsformer för alla pensionsberättigade med familjeförsörjningsplikt.

Stockholm den 21 januari 1966

Astrid Lindekvist

Elsa Lindskog

Annie Jäderberg

Ruth Anderson

Iris Ekroth

Rosa Svensson

Elvira Holmberg

Gunbjörg Thunvall

Gördis Hörnlund
